

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Rutschem ve věci

žalobce: **V. H.**
zastoupen advokátem Mgr. Václavem Voříškem
se sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha 8 – Dolní Chabry

proti
žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**
se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. října 2017, č. j. KUKHK-30490/DS/2017/Kj,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 17. října 2017, č. j. KUKHK-30490/DS/2017/Kj, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení ve výši 9 800,- Kč k rukám Mgr. Václava Voříška, advokáta se sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha 8 – Dolní Chabry, a to do deseti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl jako opožděné odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Trutnov ze dne 27. 9. 2016, sp. zn. 2016/3344/SPR/SEV, č. j. 108224/2016. Tímto rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku

dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“).

II. Obsah žaloby

2. Žalobce úvodem žaloby předeslal, že mezi stranami je nesporné, že jeho odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí bylo podáno dne 25. 4. 2017. Mezi stranami je však sporné to, kdy bylo rozhodnutí prvního stupně účinně žalobci doručeno, a tedy, zda je podané odvolání opožděné nebo včasné.
3. Podle názoru žalovaného k tomu došlo dne 10. 10. 2016, neboť došlo k fikci doručení při doručování rozhodnutí prvního stupně do poštovní schránky zmocněnce žalobce prostřednictvím držitele poštovní licence (České pošty, s. p.), o což měl zmocněnec žalobce požádat dne 30. 5. 2016.
4. Žalobce nerozporoval, že jeho zmocněnec v řízení o přestupku (Ing. M. J.) požádal o doručování na doručovací adresu. Z hlediska doručování je to však irrelevantní, protože správní orgán musí doručovat v souladu s § 17 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon č. 300/2008 Sb.“), do datové schránky adresáta, má-li datovou schránku zřízenou a zpřístupněnou, a to neohledně na to, o jaký způsob doručování adresát požádá, protože se jedná o kogentní ustanovení speciální vůči správnímu řádu (§ 17 odst. 1 poslední věta citovaného zákona).
5. Zmocněnec žalobce má datovou schránku zpřístupněnou již od 15. 3. 2015 a povinnost doručovat do datové schránky osoby, která jí má zřízenou a zpřístupněnou, je tedy dle žalobce absolutní.
6. K odeslání prvoinstančního správního rozhodnutí došlo v září 2016, tedy v okamžiku, kdy zmocněnec žalobce měl zřízenou a zpřístupněnou datovou schránku, a správní orgán tedy měl rozhodnutí prvního stupně doručovat do této datové schránky.
7. Dle žalobce tak v důsledku nezákonného způsobu doručování – prostřednictvím držitele poštovní licence, a nikoliv prostřednictvím informačního systému datových schránek – nemohlo dojít k fikci doručení rozhodnutí.
8. Pro úplnost uvedl, že nedošlo ani k materiálnímu doručení, protože zmocněnec žalobce se s rozhodnutím prvního stupně seznámil teprve poté, co mu žalobce předal exekuční příkaz ze dne 24. 4. 2017, ze kterého vyplynulo, že dne 27. 9. 2016 bylo vydáno rozhodnutí správního orgánu I. stupně.
9. V návaznosti na to podal žalobce následujícího dne (25. 4. 2017) odvolání proti neoznámenému rozhodnutí, tedy nepochybně ve lhůtě 30 dnů dle § 84 odst. 1 správního řádu.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

10. Žalovaný uvedl, že přezkoumal formální náležitosti odvolání a shledal, že odvolání je podáno opožděně. Rozhodnutí bylo žalobci respektive jeho zmocněnci doručeno fikcí dne 10. 10. 2016, doručeno na adresu zmocněnce, zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 30. 9. 2016, vložena do schránky dne 11. 10. 2016. O tento způsob doručování zmocněnec výslovně požádal v podání ze dne 30. 5. 2016. Proti tomuto rozhodnutí bylo možné do 15 dnů ode dne jeho oznámení ke Krajskému úřadu Královéhradeckého kraje,

a to podáním u Městského úřadu Trutnov, podat odvolání. Lhůta pro podání odvolání začala běžet dnem následujícím ode dne oznámení (doručení) tohoto rozhodnutí. Žalobce tedy mohl podat odvolání ještě dne 25. 10. 2016. Učinil tak ovšem až dne 25. 4. 2017. Napadené rozhodnutí tak nabylo právní moci dne 26. 10. 2016.

11. Žalovaný zdůraznil, že dle § 92 správního řádu se u opožděných či nepřipustných odvolání odvolací správní orgán nesmí zabývat obsahem odvolání (napadené rozhodnutí meritorně neposuzuje postupem podle § 89 odst. 2 správního řádu), nýbrž pouze a jenom skutečnostmi, odůvodňujícími či prokazujícími jejich opožděnost či nepřipustnost (odvolání se zamítá z formálních důvodů). Z výše uvedeného je zřejmé, že odvolání bylo podáno opožděně.
12. Podle žalovaného nelze tzv. nutit účastníka řízení nebo jeho zmocněnce, aby přijímal poštu jen prostřednictvím datové schránky, tuto povinnost mají orgány veřejné správy, ale nikoliv fyzické osoby či fyzické osoby podnikající. V souvislosti s tím odkázal na znění § 17 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb. a na § 19 odst. 4 správního řádu.
13. Zmocněnec žalobce, ač měl zřízenou datovou schránku, o doručování na doručovací adresu výslovně požádal a správní orgán tento projev vůle akceptoval, neboť jej shledal v souladu s právní úpravou a doručoval na adresu, kterou si zmocněnec žalobce zvolil.
14. Žalovaný proto navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

15. Krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Učinil tak bez nařízení jednání, neboť žalobce s tím souhlasil výslovně, žalovaný pak postupem dle § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s.
16. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného správního orgánu. Dospěl přitom k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům.
17. Krajský soud předně konstatuje, že mezi účastníky není sporu ohledně skutkového stavu věci, tak jak plyne ze shora uvedeného obsahu žaloby a obsahu vyjádření žalovaného k žalobě.
18. Není tedy sporu o tom, že zmocněnec žalobce požádal ve správním řízení vedeném před správním orgánem I. stupně o doručování na doručovací adresu. Stejně tak, že zmocněnec žalobce měl k datu odeslání prvoinstančního správního rozhodnutí zřízenou a aktivovanou datovou schránku.
19. Bylo tedy na krajském soudu, aby posoudil, zda správní orgán I. stupně postupoval zákonným způsobem, pokud za této skutkové situace doručoval vydané rozhodnutí na doručovací adresu zmocněnce žalobce, kterou uvedl, prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Nebo zda bylo jeho povinností doručit zmocněnci žalobce vydané rozhodnutí do jeho datové schránky. Od odpovědi na tuto otázku se pak pochopitelně odvíjí i posouzení včasnosti žalobcem podaného odvolání.
20. Dle § 92 odst. 1 věty první správního řádu opožděné nebo nepřipustné odvolání odvolací správní orgán zamítne.

21. Krajský soud předesílá, že v případě, že odvolací správní orgán zamítne odvolání jako opožděné, může soud ve správním soudnictví zkoumat pouze to, zda byly dány zákonné důvody pro takový postup odvolacího orgánu. Nemůže tedy posuzovat žádné jiné s tím spojené skutečnosti (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2008, č. j. 2 As 53/2007-11).
22. Dle § 19 odst. 4 správního řádu nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení; taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu.
23. Dle § 17 odst. 1 zákona č. 300/2008 Sb. umožňuje-li to povaha dokumentu, orgán veřejné moci jej doručuje jinému orgánu veřejné moci prostřednictvím datové schránky, pokud se nedoručuje na místě. Umožňuje-li to povaha dokumentu a má-li fyzická osoba, podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba zpřístupněnu svou datovou schránku, orgán veřejné moci doručuje dokument této osobě prostřednictvím datové schránky, pokud se nedoručuje veřejnou vyhláškou nebo na místě. Doručuje-li se způsobem podle tohoto zákona, ustanovení jiných právních předpisů upravující způsob doručení se nepoužijí.
24. Krajský soud zvýraznil podtržením poslední větu shora citované normy proto, že ji považuje za klíčovou pro posouzení nastolené právní otázky. Dle tohoto ustanovení totiž platí, že pokud je ve zvláštních právních předpisech upraven způsob doručení a doručuje-li se prostřednictvím informačního systému datových schránek, zvláštní právní předpisy se v tomto případě neuplatní. V posuzované věci je oním zvláštním právním předpisem správní řád, tedy i jeho ustanovení § 19 odst. 4, které se tedy ze shora uvedeného důvodu nemůže použít.
25. Za situace, kdy zmocněnec žalobce měl ke dni odeslání rozhodnutí správního orgánu I. stupně zřízení a aktivování datovou schránku (a krajský soud zdůrazňuje, že tato skutečnost jednak není žalovaným nikterak rozporována, jednak ji potvrzují podklady, které žalobce přiložil k žalobě), bylo povinností správního orgánu doručovat vydané rozhodnutí do datové schránky zmocněnce žalobce, bez ohledu na skutečnost, že v průběhu správního řízení požádal o doručování na doručovací adresu.
26. Tento závěr si krajský soud dovolí podpořit odkazy na judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž vychází. Povinností správních orgánů doručovat primárně do datových schránek se totiž Nejvyšší správní soud zabýval opakovaně. Například v rozsudku ze dne 10. 4. 2013, č. j. 4 As 6/2013-28 (všechna rozhodnutí správních soudů citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nsoud.cz), uvedl, že pokud si adresát zřídí datovou schránku, jeho povinnost kontrolovat poštu na adrese trvalého pobytu (adrese pro doručování) zaniká, neboť je oprávněn spoléhat, že orgány veřejné moci v souladu se zákonem budou veškeré písemnosti doručovat do datové schránky. V takovém případě je tedy uplatnění fikce doručení podle příslušných procesních ustanovení (v případě správního řízení podle § 23 odst. 4 správního řádu) vyloučeno.
27. Nutno ovšem dodat, že v souvislosti s touto problematikou Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že je nutno vycházet z materiálního pojetí právního institutu doručování, tedy podstatné je, zda adresát písemnost fyzicky obdržel. V rozsudku ze dne 30. 11. 2016, č. j. 3 As 26/2016-45, však uzavřel, že za situace, kdy z obsahu správního ani soudního

- spisu nevyplývá, že by si adresát doručovanou písemnost (napadené rozhodnutí správního orgánu) převzal, nelze závěr o doručení učinit ani z pouhé skutečnosti, že podle záznamu poštovního doručovatele byla zásilka po uplynutí úložní doby vhozena do poštovní schránky adresáta. Pokud totiž správní orgán nepostupoval procesně správným způsobem při doručování, a nemohla se v důsledku toho uplatnit fikce doručení, leží důkazní břemeno ohledně skutečného doručení napadeného rozhodnutí na správním orgánu.
28. V posuzované věci však správní orgány s tvrzením, že by žalobce či jeho zmocněnec rozhodnutí správního orgánu I. stupně fyzicky převzali a měli tak možnost seznámit se s jeho obsahem, vůbec nepřišly.
29. V obou citovaných rozsudcích navíc Nejvyšší správní soud zdůraznil specifickou správních řízení ve věcech správního trestání. Do této oblasti spadá i posuzovaná věc.
30. Krajskému soudu tak nezbylo, než vycházet z předpokladu, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně nebylo žalobci (jeho zmocněnci) doručeno fikcí prostřednictvím provozovatele poštovních služeb dne 10. 10. 2016, ale že se žalobce (jeho zmocněnce) měli možnost se skutečností, že toto rozhodnutí bylo vydáno, seznámit až dne 24. 4. 2017, kdy jim byl doručen exekuční příkaz vydaný na základě tohoto rozhodnutí. Pokud tedy následujícího dne bylo ze strany žalobce podáno proti rozhodnutí odvolání, stalo se tak v zákonné lhůtě ve smyslu § 84 odst. 1 správního řádu.
31. Žalovaný proto pochybil, pokud toto odvolání vyhodnotil jako opožděné a zamítl je z toho důvodu s odkazem na § 92 správního řádu. Bylo totiž jeho povinností se odvoláním zabývat po věcné stránce.
32. Krajský soud na závěr pouze podotýká, že obdobně posoudil předmětnou právní otázku zdejší soud i v rámci svého rozsudku ze dne 25. 1. 2019, č. j. 31 Af 28/2017-67, v rámci něhož posuzoval zákonnost exekučního příkazu vydaného na základě shora citovaného rozhodnutí Městského úřadu Trutnov o přestupku ze dne 27. 9. 2016, sp. zn. 2016/3344/SPR/SEV, č. j. 108224/2016.
33. Krajský soud proto žalobou napadené rozhodnutí žalovaného dle § 78 odst. 1 pro jeho nezákonnost zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V něm bude žalovaný uvedeným právním názorem krajského soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
34. Žalobce v závěru svého návrhu požadoval, aby rozhodnutí v této věci bylo na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu publikováno způsobem, který by nezasahoval do práv na ochranu soukromí jeho i jeho obhájce. K tomu krajský soud konstatuje, že nejde o výhradu či námitku, která by se týkala merita věci, resp. která by jakkoliv s věcným projednáním případu souvisela, proto nemůže být v tomto řízení jakkoli řešena či posuzována. Podotknout je nutno i to, že nesouhlas či výhrady k publikaci rozhodnutí soudů na internetových stránkách Nejvyššího správního soudu nelze adresovat zdejšímu krajskému soudu, neboť ten rozhodnutí na těchto stránkách ani nezveřejňuje, ani předmětné stránky nespravuje.

V. Náklady řízení

35. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto má nárok na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

36. Důvodně vynaloženými náklady soudního řízení na straně žalobce byly zaplacený soudní poplatek v celkové výši 3.000,- Kč za žalobní návrh, odměna advokáta a jeho režijní výlohy (§ 35 odst. 2 s. ř. s.). Ze soudního spisu je zřejmé, že zástupce žalobce učinil ve věci 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání žaloby) po 3.100,- Kč [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky MS č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 cit. vyhlášky]. Dále má právo na náhradu hotových výdajů za 2 úkony právní služby po 300,- Kč (§ 13 odst. 3 cit. vyhlášky). Zástupce žalobce neuvedl, ani nedoložil, že by byl ke dni realizace úkonů právní služby registrován jako plátce DPH. Proto krajský soud závázal žalovaného povinností žalobci tyto prokázané náklady řízení v celkové výši 9 800,- Kč uhradit k rukám jeho zástupce, který je advokátem (§ 149 odst. 1 občanského soudního řádu za použití § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 11. prosince 2019

JUDr. Jan Rutsch v. r.
samosoudce